
Wijzigingen wet- en regelgeving industrielawaai

Jan Granneman
Peutz bv, afdeling industrie, vestiging Zoetermeer
Paletsingel 2
Postbus 696
2700 AR Zoetermeer

Industrial noise; changes in legislation and regulations

Abstract

Dutch legislation and regulations related to industrial noise are changed in the last couple of years. Further modifications are needed to solve different practical difficulties. Especially noise zoning around specific industrial sites faces different formal problems which have to be dealt with. A system change regarding noise zoning has been proposed by a special working group, and are discussed. The practical consequences of certain of these proposed changes have been studied and are presented in this paper.

Because of the urgent matter of the actual problems around noise zoning the Ministry of Environmental Affairs has proposed new legislation to solve the problem.

1. Inleiding

Het milieuaspect “geluid naar de omgeving” kan zich verheugen in een warme belangstelling van beleidsmakers. Daar is ook alle reden voor. Wijzigingen in de wet- en regelgeving zijn vereist om praktische knelpunten op te lossen.

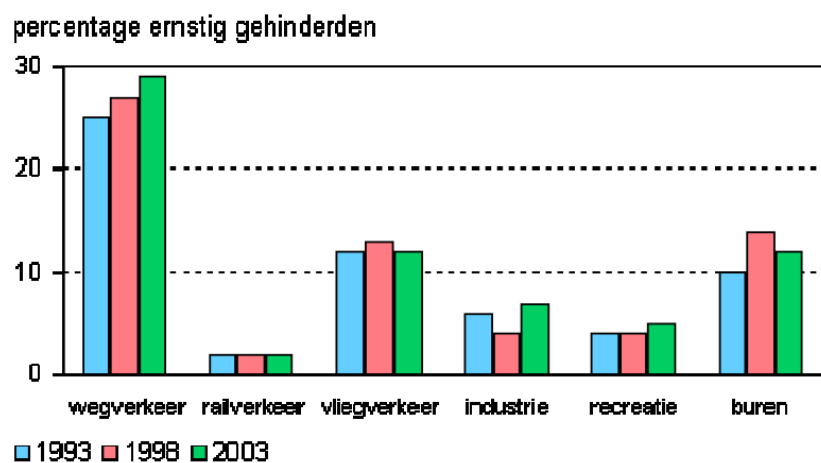
Verschillende nieuwe wettelijke besluiten zijn tamelijk recent van kracht worden, met bijbehorende geluidparagrafen.

Daarnaast wordt gewerkt aan verdergaande wijzigingen. Diverse beoogde veranderingen roepen discussies en belangentegenstellingen op, waardoor bij bepaalde ontwikkelingen vertraging optreedt, zoals bij de herziening van de “Handreiking industrielawaai en vergunningverlening”.

In het volgende worden de reeds ingevoerde en beoogde veranderingen uiteengezet, met een toelichting op de achtergronden van die wijzigingen.

In dit kader is van belang de plaats van industrielawaai in de lijst van hinderlijke geluidsoorten te vermelden. Uit figuur 1 blijkt dat met name weg- en vliegverkeer alsmede burengerucht relatief hoog scoren in de lijst met percentage ernstig gehinderden en industrielawaai daarin een bescheiden plaats inneemt. Een mogelijke verklaring daarvoor is de hoge ruimtelijke verspreidingsgraad van bijvoorbeeld wegverkeer tegenover een sterkere lokale concentratie van geluidproducerende industriële activiteiten. Ook gelden in het algemeen strengere grenswaarden voor industrielawaai dan voor wegverkeer, en wordt het in

het algemeen meer aanvaardbaar geacht om van industriële inrichtingen geluidreducerende maatregelen te eisen.

Figuur 1 Percentage ernstig gehinderden per geluidsoort

2. Categorieën inrichtingen

Het is van belang allereerst onderscheid te maken tussen de volgende typen inrichtingen.

In het kader van de Wet milieubeheer (Wm):

Het “Activiteitenbesluit” (voluit: “Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer”, ook wel afgekort met Barim) is sinds 1 januari 2008 van kracht en vervangt de verschillende AMvB’s ex artikel 8.40 Wm voor diverse categorieën van inrichtingen. Het Activiteitenbesluit onderscheidt verschillende typen inrichten:

- Type A en B: voor deze inrichtingen gelden standaard geluidvoorschriften; deze inrichtingen behoeven geen vergunningprocedure te doorlopen; de standaard geluidgrenswaarden zijn vermeld in tabel 1.
- Type B: inrichtingen zijn vergunningplichtig waarbij qua geluidvoorschriften en grenswaarden “maatwerk” wordt geleverd, rekening houdend met verschillende factoren, en waarbij de “Handreiking industrielawaai en vergunningverlening” richting gevend is.

Daarnaast zijn er IPPC-bedrijven die eveneens vergunningplichtig zijn, en volgens de huidige voornemens binnen afzienbare tijd ook onder type C van het Activiteitenbesluit zullen vallen.

In het kader van de Wet geluidhinder (Wgh):

Indien het bestemmingsplan van een industrieterrein de vestiging van zogenaamde grote lawaaimakers toelaat, dient dat industrieterrein conform de Wet geluidhinder (Wgh) van een geluidzone te zijn voorzien. De totale “gecumuleerde” geluidbelasting ten gevolge van alle bedrijven op dat industrieterrein dient aan de geluidgrenswaarde op de zonegrens van 50 dB(A)-etmaalwaarde (derhalve 50, 45 en 40 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode) te voldoen. Dit leidt dus voor inrichtingen op zo’n industrieterrein tot een specifiek toetsingscriterium: de geluidbelasting van de inrichting op de zonegrens dient de bijbehorende geluidgrenswaarde van 50 dB(A)-etmaalwaarde voor het industrieterrein als geheel te respecteren.

3. Type A- en B-inrichtingen conform het Activiteitenbesluit

De standaard geluidgrenswaarden voor type A- en B-inrichtingen conform het Activiteitenbesluit voor de equivalente geluidniveaus ($L_{Ar,LT}$) respectievelijk de maximale geluidniveaus (L_{Amax} , piekniveaus) staan in tabel 1.

Tabel 1 Standaard geluidgrenswaarden in het Activiteitenbesluit voor equivalente geluidniveaus en piekniveaus buiten voor de gevel van woningen

	dag	avond	nacht
$L_{Ar,LT}$	50	45	40
L_{Amax}	70	65	60

In aanpandige woningen gelden 15 dB strengere waarden dan de in tabel 1 vermelde grenswaarden.

De grenswaarde van 70 dB(A) voor de maximale geluidniveaus geldt niet voor laad- en losactiviteiten en aanverwante activiteiten zoals bijbehorende vrachtverkeersbewegingen.

Indien woningen op relatief korte afstand aanwezig zijn, kunnen de standaard geluidgrenswaarden te knellend zijn. In dat geval dienen ruimere grenswaarden aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag (verzoek om een zogenaamd maatwerkvoorschrift).

Voor bestaande type A- en B-inrichtingen die zijn gelegen op een gezondeer industrieterrein geldt per december 2008 een grenswaarden van 50 dB(A)-etmaalwaarde op 50 m afstand, dus niet ter hoogte van woningen (tenzij die op een kortere afstand dan 50 m zijn gelegen). Dit betekent een wezenlijke aanscherping indien woningen op grotere afstand dan 50 m zijn gesitueerd. Hiermee wordt gepoogd de problematiek van het op slot zitten van gezondeerde industrieterreinen op te lossen (zie ook het volgende). Voor type A-bedrijven (kantoren e.d.) zal deze aanscherping in het algemeen geen probleem zijn. Echter, voor type B-bedrijven met een wezenlijke geluidemissie, zoals de grotere distributiecentra en bepaalde metaalbewerkingsbedrijven, kan dit inhouden dat die standaard geluidgrenswaarden worden overschreden. In dat geval dient bij het bevoegd gezag een zogenaamd maatwerkvoorschrift aangevraagd te worden met ruimere geluidgrenswaarden waaraan door de inrichting voldaan kan worden. Zonder een dergelijke aanpassing loopt het bedrijf een wezenlijk risico, met name indien omwonenden om handhaving verzoeken.

Van type A- en B-bedrijven op een gezondeer industrieterrein kan het bevoegd gezag in principe een geluidrapport eisen vanwege haar taak als zonebeheerder. Echter, indien het plausibel is dat de geluidemissie van het specifieke relatief gering is, kan zij van een dergelijk geluidonderzoek afzien.

Een specifieke situatie doet zich voor indien een bedrijf behoort tot bijvoorbeeld type B, maar door uitbreidingen (zoals het bijplaatsen van een windturbine met zekere capaciteit) vergunningplichtig wordt. Indien die inrichting is gelegen in een landelijke omgeving of een stille woonwijk met weinig verkeer gelden voor de equivalente geluidniveaus ($L_{Ar,LT}$) strengere grenswaarden dan de standaard waarden van tabel 1. Dit kan dan aanleiding zijn voor aanvullende geluidreducerende voorzieningen.

Daarnaast is door de overgang van type B (met een meldingsplicht) naar een vergunningplichtig type C sprake van een oprichtingsvergunning, waarbij bestaande rechten niet zonder meer gehonoreerd worden. Gepaste aandacht aan het geluidaspect en adequaat overleg met het bevoegd gezag is dan van groot belang.

Men bedenke: het behoren tot een bepaald type inrichting (A, B of C) geschiedt van rechtswege en is dus geen vrije keuze van bedrijf of overheid.

4. Vergunningplichtige inrichtingen

De richtlijnen voor vergunningverlening zijn opgenomen in de “Handreiking industrielawaai en vergunningverlening” anno 1998. De daarin beoogde beleidsmatige vrijheid voor het bevoegd gezag leunt sterk op een gemeentelijke nota industrielawaai. De praktijk leert evenwel dat weinig gemeenten zo'n nota opstellen, zodat men gebonden blijft aan vrij rigide geluidgrenswaarden, die reeds lange tijd veel discussie oproepen.

N.B. Voor inrichtingen op een gezoneerd industrieterrein is de zonegrens leidend voor de toelaatbare geluidemissie.

Enige jaren geleden is men gestart met de herziening van voornoemde Handreiking, uitmondend in de Handreiking industrielawaai (HIL). Over tal van wijzigingen bestond consensus tussen partijen, behalve over de systematiek van geluidgrenswaarden voor de equivalente geluidniveaus. Het Ministerie van VROM heeft standaard geluidgrenswaarden voorgesteld conform de waarden in tabel 1 (zoals gelden voor type A en B-bedrijven), met uiteraard de mogelijkheid voor gemeenten om door lokaal geluidbeleid daarvan af te wijken. Met name VNG hield echter vast aan de grenswaardensystematiek conform de huidige Handreiking, waarbij meer gewicht wordt toegekend aan het heersende referentieniveau van het omgevingsgeluid als (mede-)uitgangspunt voor grenswaarde-stelling.

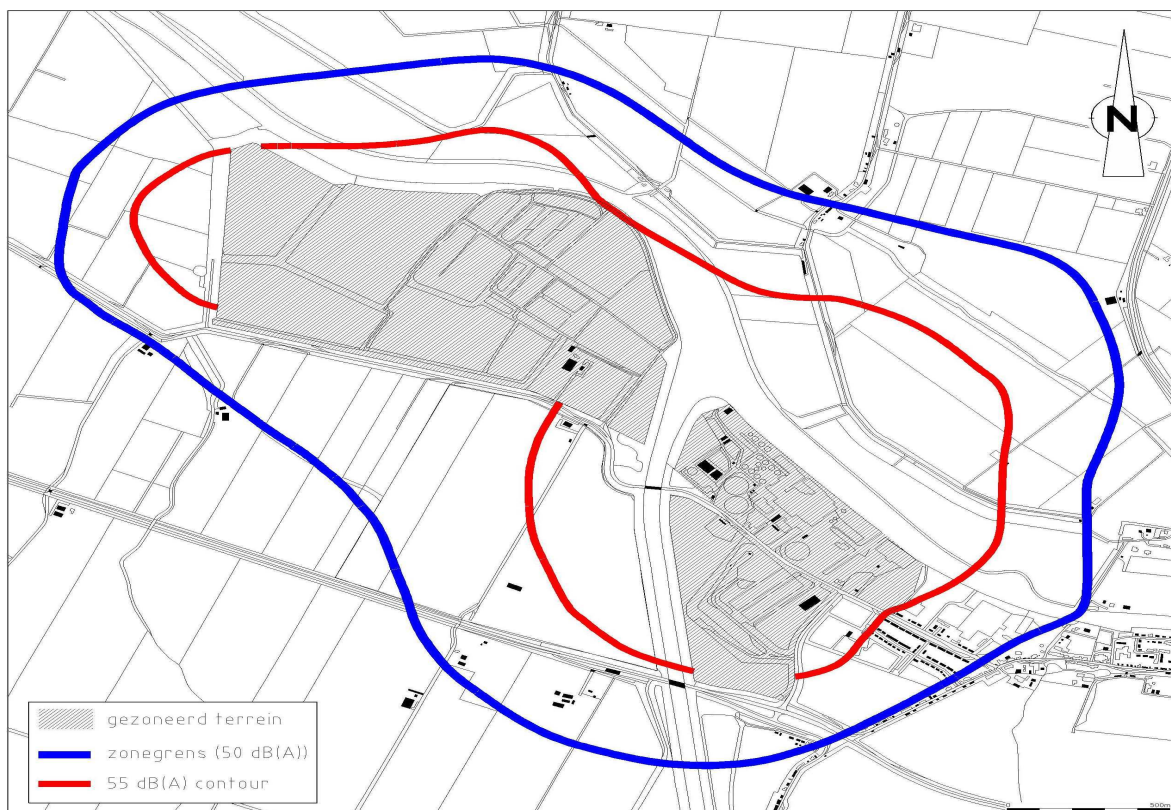
Het lijkt er thans op dat vanwege deze discussie de nieuwe HIL wordt uitgesteld, en dat een en ander via een Algemene Maatregel van Bestuur wordt geregeld. Het georganiseerde bedrijfsleven maakt daar bezwaar tegen, met name vanwege de daardoor optredende vertraging, en propageert een snelle publicatie van de HIL.

Wel overweegt het Ministerie van VROM voor een vernieuwde beoordeling van de maximale geluidniveaus (piekniveaus) een specifiek document op te stellen teneinde die beoordelingsmethodiek snel in te voeren. Die nieuwe beoordelingmethodiek is vooral gericht op het vermijden van schrikreacties en slaapverstoring. Die nieuwe grenswaarden betekenen in veel gevallen een verantwoorde verruiming van de huidige grenswaarden, en zou dan ook zo spoedig mogelijk van kracht moeten worden.

5. Gezoneerde industrieterreinen

5.1. Blokkade van gezoneerde industrieterreinen

Een voorbeeld van een gezoneerd industrieterrein met bijbehorende zonegrens en geluidzone (het gebied tussen de grens van het industrieterreinen en de zonegrens) toont figuur 2. De geluidzone is bedoel als planologisch aandachtsgebied waarbinnen woningbouw alleen onder strikte voorwaarden mogelijk is. Met zonering wordt oprukkende woningbouw en uitbreiding van akoestisch relevante industriële bedrijven beheersbaar gemaakt.

Figuur 2 Voorbeeld geluidzone

Door vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) zitten veel gezoneerde industrieterreinen op slot. De redenering daarbij is dat indien de zonegrens wordt overschreden elke geluidbijdrage van welk bedrijf dan ook een bijdrage aan die overschrijding van de zonegrens betekent, hetgeen wettelijk niet is toegestaan. Daarin gaat de ABRS heel ver: zelfs een geluidbijdrage van 0,001 dB (akoestisch volstrekt irrelevant) leidde tot vernietiging van de verleende milieuvergunning. Dat betekent dat zowel de oprichting van nieuwe bedrijven als verandering van bestaande bedrijven in principe niet vergund kan worden c.q. het risico loopt bij de ABRS vernietigd te worden.

De oorzaak van de zoneblokkade lag deels in de formele geluidruimte die type A- en B-bedrijven hebben (voorheen vallend onder een AMvB ex artikel 8.40 Wm). De formele geluidruimte van die bedrijven was in de loop van de tijd toegenomen en het aantal van dat soort bedrijven was fors gestegen. Inmiddels is die formele geluidruimte van type A- en B-bedrijven op gezoneerde industrieterreinen vanwege dit knelpunt weer fors ingeperkt. Echter, waar vroeger akoestisch niet-relevante bedrijven bij zonebeheer werden verwaarloosd, worden deze thans vaak volwaardig meegenomen. Ondanks de beperkte formele geluidruimte

kan het grote aantal van dat type bedrijven rekentechnisch toch tot een relevante bijdrage op de zonegrens leiden.

Een andere oorzaak ligt in achterstallig onderhoud van de zone. Bij zonebeheer is in veel gevallen onvoldoende rekening gehouden met wijzigingen van geluidbronnen, van geluidafschermdende en van geluidreflecterende objecten alsmede gewijzigde bedrijfstijden. Het uitbreiden van activiteiten naar de nachtperiode betekent bijvoorbeeld voor bedrijven geen andere productiewijze maar wel een toegenomen geluidbijdrage in de nachtperiode waarvoor een aanzienlijk strengere geluidgrenswaarde geldt.

5.2 Tussentijdse formele oplossingen

Tussentijds zijn door de rijksoverheid reeds wettelijke maatregelen genomen om voornoemde problematiek het hoofd te bieden. Deze zijn drieledig.

- In artikel 65 van de laatstelijk gewijzigde Wgh is een tijdelijke verruiming van 2 dB op de zonegrens toegelaten, mits de problematiek voortkomt uit de formele geluidruimte van bedrijven die vallen onder (voorheen) een AMvB ex artikel 8.40 Wm.
- In een specifieke AMvB is opgenomen dat (voormalige) AMvB-bedrijven ex artikel 8.40 op gezoneerde industrieterreinen een standaard geluidgrenswaarde van 50 dB(A)-etmaalwaarde hebben maar dan op 50 m afstand in plaats van bij woningen. Deze zelfde bepaling is inmiddels in het Activiteitenbesluit opgenomen.
- Het instrument “redelijke sommatie”, waarbij wordt verdisconteerd dat niet alle bedrijven op een gezoneerd industrieterrein tegelijkertijd een geluidemissie bewerkstelligen die overeenstemt met de zogenaamde representatieve bedrijfssituatie (dat wil zeggen maximale geluidproductie). Een extra geluidruimte op de zonegrens van 0 tot 3 dB is daarbij mogelijk, afhankelijk van de aard van de bedrijven op dat industrieterrein. De randvoorwaarden zijn evenwel dusdanig beperkend dat er weinig gebruik van wordt gemaakt.

Voornoemde oplossingen zijn in de praktijk ontoereikend gebleken. Vandaar een sterke roep om aanvullende verandering van de wet- en regelgeving, temeer daar veelal sprake is van een strikt formeel-juridisch maar niet van een echt milieuhygiënisch probleem.

5.3 Toekomstige oplossingen

In het kader van de herziening van de Wet geluidhinder (“SWUNG II”) heeft een kleine werkgroep, waarin vertegenwoordigers vanuit belanghebbende partijen (het Ministerie van VROM, IPO, VNG en VNO-NCW) participeren, oplossingsrichtingen voor de huidige zoneblokkade geformuleerd. Daarbij is gestart met een inventarisatie van de verdiensten/knelpunten van zonering respectievelijk van de gewenste veranderingen waarover brede consensus tussen partijen bestaat. Een en ander is verwoord in de notitie “Wijziging Wet geluidhinder (industrielawaai) / Wet milieubeheer” (ontwerp, 2 december 2008).

Dit leidde onder andere tot de volgende oplossingsrichtingen.

Het rigide toetsen aan de zonegrens dient te vervallen. Volstaan kan worden met het toetsen van de gezamenlijke geluidbelasting ten gevolge van bedrijven op posities alwaar dat milieuhygiënisch zinvol is zoals bij de eerstelijns bebouwing van woningen nabij dat industrieterrein. Ook in richtingen waarin zich geen woningen bevinden – althans binnen afstanden waarop het industrieterrein akoestisch relevante invloed heeft - worden dergelijke

beoordelingsposities vastgesteld. De toelaatbare geluidemissie van een bepaald bedrijf op een gezoneerd industrieterrein wordt bij vergunningverlening dus getoetst aan grenswaarden op specifieke beoordelingsposities, in relatie tot de aldaar toegestane gecumuleerde geluidbelasting van het gehele industrieterrein.

Een tijdelijke overschrijding van de grenswaarden op laatstgenoemde beoordelingsposities moet mogelijk zijn. Aandachtspunt daarbij is dat “tijdelijkheid” moet worden gedefinieerd. Gedacht wordt aan een periode van maximaal 5 jaar, naar analogie met de mogelijkheid van een tijdelijke ontheffing van het bestemmingsplan. Geformaliseerd kan worden dat het tijdelijk afwijken van de MTG-waarde onderbouwd dient te zijn met de reden voor de tijdelijkheid alsmede de stappen (met termijnen) die gezet moeten worden om alsnog aan die MTG-waarde te voldoen.

Inwaartse of binnenplanse zonering van gezoneerde industrieterreinen moet mogelijk zijn. Daarmee worden akoestisch minder relevante bedrijven bestemmingsplanmatig aan de rand van het gezoneerde industrieterrein gesitueerd. Dit leidt tot een akoestisch z indeling van zo'n industrieterrein, hetgeen zinvol is voor bedrijven en omwonenden.

N.B. Deze inwaartse zonering is recentelijk diverse keren door de ABRIS afgeschoten; zie daarover ook het volgende.

De geluidemissie wordt bijgehouden / ”bewaakt” met behulp van het zonebeheermodel. Zonebeheer moet vereenvoudigd worden, door akoestisch niet relevante inrichtingen te mogen verwaarlozen volgens een nader te definiëren systematiek. Daarmee wordt de akoestische boekhouding vereenvoudigd en wordt vermeden dat de formele geluidruimte van dergelijke bedrijven de beschikbare geluidruimte opsnoept van andere bedrijven met een wezenlijke geluidemissie.

“Zonerings-technische” vergunbaarheid van nieuwe initiatieven van bedrijven dient vergroot te worden. Als aangetoond wordt dat de wijziging van het bedrijf niet leidt tot een wezenlijke bijdrage op de zonegrens moet vergunningverlening zonder meer mogelijk zijn (in tegenstelling tot de huidige situatie, waarbij de ABRIS dergelijke vergunningen vernietigd).

Het instrument “redelijke sommatie” dient praktisch breder bruikbaar te worden. Dit gebeurt impliciet indien zonering wordt gebaseerd op de zogenaamde L_{den} , de geluidsdosismaat (wettelijk reeds voor weg- en railverkeerslawaaai geïntroduceerd) die uitgaat van een jaargemiddelde beoordeling. Daarbij is dus impliciet al sprake van het uitmiddelen van akoestische drukkeren en rustigere dagen bij bedrijven. Grenswaarden in milieuvergunningen blijven tot stand komen conform de huidige systematiek waardoor handhaafbaarheid behouden blijft. Dit betekent gedifferentieerde geluidgrenswaarden op adequate beoordelingsposities, onderscheiden per positie en per etmaalperiode (dag, avond, nacht) en op basis van de representatieve bedrijfssituatie.

De lijst ex artikel 2.4 van het Ivb die de zogenaamde “grote lawaaimakers” definieert dient aangepast te worden aan de huidige stand der techniek.

De beoogde verandering van de Wgh zal de nodige tijd vergen. Echter, de urgentie van bepaalde knelpunten is hoog. Om die reden wordt getracht via een alternatief spoor een aantal essentiële wijzigingen op korte termijn door te voeren; zie het volgende over de “Crisis- en herstelwet”. Met name maatregelen waarmee de blokkade van de gezoneerde industrieterreinen zou worden opgeheven, verdragen weinig uitstel.

5.4 Aanpassing Ivb

Voorstellen zijn gedaan om artikel 2.4 van het “Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer” aan te passen. Dit artikel omschrijft de type inrichtingen die leiden tot een zoneringsplicht voor het industrieterrein waarop zijn (of kunnen worden) gevestigd.

Daarbij worden bepaalde bedrijven geschrapt omdat die gezien de huidige stand der techniek niet langer “grote lawaaimakers” zijn, worden bepaalde criteria anders geformuleerd, en worden bepaalde redactionele “typeduiveltjes” gecorrigeerd.

5.5. Consequenties systeemwijzigingen zonebeheer

Door Peutz zijn aan de hand van een zestal gezondeerde industrieterreinen de consequenties van een systeemwijziging bij zoning industrielawaai doorgerekend. Daarbij is een verscheidenheid van industrieterreinen geselecteerd (groot, klein, meer of minder type A en B-bedrijven, geheel opgevuld of nog met braak liggende terreinen). In samenspraak met de respectievelijke zonebeheerders zijn de diverse uitgangspunten voor voornoemd onderzoek besproken en besloten.

Onderzocht zijn de consequenties van het verwaarlozen bij zonebeheer van de type A-bedrijven, alsmede van type B-bedrijven die conform de VNG-publicatie “Bedrijven en milieuzonering” een afstandscriterium hebben van 30 m (hierna aangeduid met B30-bedrijven).

In het algemeen heeft een dergelijke verwaarlozing niet of weinig effect op de geluidbelasting op de zonegrens c.q. andere beoordelingsposities. Voor bepaalde industrieterreinen is dat effect 0 tot 1 dB. Voor andere terreinen zijn lokaal grotere effecten geconstateerd, van 3 tot 5 dB. Alleen indien sprake is van een lokaal relatief hoge concentratie van dergelijke bedrijven alsmede woningen op korte afstand van die concentratie van bedrijven heeft verwaarlozing die grotere effecten op de gecumuleerde geluidbelasting bij woningen. Daarbij past wel enig nuancering: bij B30-bedrijven wordt in de VNG-publicatie uitgegaan van een geluidbelasting van 45 dB(A)-etmaalwaarde op 30 m, terwijl bij zonebeheer nog wordt uitgegaan van 50 dB(A)-etmaalwaarde op 50 m. Daarnaast is ook niet te verwachten dat al die bedrijven gelijktijdig de maximale geluidproductie veroorzaken. In de praktijk zal die geluidbelasting dus wezenlijk lager zijn, hetgeen een argument is om ook in die situaties dergelijke bedrijven bij zonebeheer te verwaarlozen. Mocht dat desondanks lokaal (en naar verwachting zeer incidenteel) tot problemen leiden, dan staat het de gemeente vrij als zonebeheerder lokaal geluidbeleid vast te stellen om een dergelijk probleem op te lossen.

Daarnaast is het effect van de invoering van L_{den} onderzocht. De effecten zijn sterk verschillend per industrieterrein en per locatie rond dat industrieterrein. Grosso modo kan wel het volgende opgemerkt worden.

De gewijzigde beoordeling van de geluidbelasting in L_{den} over het etmaal blijkt in het algemeen weinig effect te hebben op de geluidbelasting in de omgeving indien de meeste bedrijven “standaard” grenswaarden hebben, dat wil zeggen met verschillen van 5 respectievelijk 10 dB in de avond- en nachtperiode ten opzichte van de dagperiode. Indien voornamelijk sprake is van continue bedrijven leidt L_{den} vanwege deze andere middeling over het etmaal tot circa 4 dB lagere waarden qua geluidbelasting ten opzichte van de etmaalwaarde.

Het effect van de jaargemiddelde berekening van L_{den} leidt grosso modo tot circa 4 dB lagere waarden voor de geluidbelasting, met uitschieters naar boven en beneden.

Invoering van L_{den} zal de nodige aandacht vergen qua overgangsrecht e.d.

5.6. Inwaartse zonering

Een nieuw probleem is ontstaan door relatief recente uitspraken van de ABRS, waarbij zogenaamde inwaartse zonering tot ongewenste consequenties heeft geleid. Daarbij zijn wijzigingen van het bestemmingsplan door de ABRS vernietigd. Dit betreft situaties waarbij een gemeente in het bestemmingsplan van een gezoneerd industrieterrein gebieden had aangewezen voor bedrijven met een bepaalde milieucategorie (SBI-code), hetgeen impliciet betekende dat aldaar de vestiging van zogenaamde grote lawaaimakers was uitgesloten. Ter illustratie: het in een bestemmingsplan lokaal uitsluitend toestaan van bedrijven behorend tot milieucategorie 1 tot en met 3 betekent impliciet dat aldaar geen “grote lawaaimakers” zijn toegestaan. De ABRS oordeelde op basis daarvan dat die gebieden met die lagere milieucategorie dus geen onderdeel van het gezoneerde industrieterrein uitmaakten. Voornoemde ABRS-uitspraken betreffen alle procedures ter wijziging van het bestemmingsplan inzake een gezoneerd industrieterrein.

Het praktische gevolg van die uitspraak is dat de geluidemissies van de bedrijven op die “uitgesloten” gebieden niet meer bijdragen aan de geluidbelasting op de zonegrens. Voor de bedrijven op het resterende deel van dat industrieterrein betekent dat meer geluidruimte, hetgeen voor die bedrijven gunstig kan zijn. Voor nabijgelegen woningen evenwel betekent dit dat de gecumuleerde geluidbelasting aldaar kan toenemen. Immers de bedrijven op het gezoneerde industrieterrein hebben meer geluidruimte binnen de zone, en de overige bedrijven - die dus geen deel meer uitmaken van dat gezoneerde industrieterrein - dragen nog steeds bij aan de geluidbelasting bij die woningen.

Anderzijds zou die ontstane geluidruimte ook door gemeenten aangewend kunnen worden om woningbouwplannen op kortere afstand van het industrieterrein te realiseren. Dergelijke oprukkende woningbouw is voor bedrijven ongewenst.

Het moge duidelijk zijn dat dit een ongewenst effect is, dat ook nooit zo door beleidsmakers is bedoeld en in de jarenlange praktijk ook nooit zo is toegepast. Inwaartse zonering is een zinvol instrument om minder luidruchtige bedrijven aan de rand van het gezoneerde industrieterrein te positioneren, en tevens als afscherming te laten functioneren voor de daarachter gelegen meer luidruchtige bedrijven.

Voornoemde toepassing van de ABRS van de wettekst leidt tot consequenties die door vrijwel alle betrokken partijen als milieuhygiënisch ongewenst worden beschouwd. Immers, bij zonering werden tot dusverre alle bedrijven op het gezoneerde industrieterrein betrokken, omdat het doel was de gecumuleerde geluidbelasting ter hoogte van omringende woningen c.q. op de zonegrens vanwege alle bedrijven te beschouwen.

Het Ministerie van VROM tracht door de Crisis- en herstelwet een en ander te repareren. De verwachting is dat deze wet in begin 2010 van kracht wordt.

5.7 Crisis- en herstelwet

In eerste instantie beoogde het Ministerie van VROM via een speciale spoedwet een deel van de problemen bij gezoneerde industrieterreinen op te lossen. Dit betreft de blokkade van industrieterreinen vanwege overschrijding van de zonegrens en de ongewenste consequenties van zogenaamde inwaartse zonering. Inmiddels is besloten een en ander in de Crisis- en Herstelwet te incorporeren.

Daarbij wordt het verlenen van een Wm-vergunning mogelijk gemaakt als de bijdrage van het bedrijf niet leidt tot een toename van de geluidbelasting van het gehele industrieterrein op de zonegrens of op andere beoordelingsposities (bijvoorbeeld waar MTG-waarden gelden). Dit is gekoppeld aan een (binnen 5 jaar) door de gemeente op te stellen geluidreductieplan voor het industrieterrein.

Verder wordt de definitie van het begrip industrieterrein in de Wet geluidhinder (Wgh) gewijzigd. Daarnaast wordt gemeenten de mogelijkheid geboden om in het kader van de Wet ruimtelijke ordening een specifiek besluit te nemen die de grenzen van het gezoneerde industrieterrein expliciet vastlegt. Hierdoor krijgt de gemeenteraad in het bestemmingsplan meer beleidsvrijheid om inwaartse zonering binnen het industrieterrein te hanteren.

Het wetsvoorstel wacht thans op behandeling in de Eerste Kamer (de Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel aanvaard). De verwachting is dat de wet begin 2010 in werking zal treden.

6. Conclusies inzake nieuw geluidbeleid

De herziening van de Handreiking verschaft inhoudelijk belangrijke verbeteringen. Het is te betreuren dat de invoering wordt opgehouden door meningsverschillen tussen overheidspartijen. Een spoedige invoering is gewenst, met name ook vanwege de gewenste gewijzigde beoordeling van maximale geluidniveaus (piekniveaus).

Meer bedrijven onder type A en B van het Activiteitenbesluit leidt tot reductie van de administratieve lasten voor die bedrijven (geen langdurige en kostbare vergunningprocedures). Aandachtspunt is wel voldoende geluidruimte, zonodig via een daarop gericht maatwerkvoorschrift, met name ook voor dergelijke bedrijven op gezoneerde industrieterreinen.

De zoneblokkade dient snel opgelost te worden. Het daarop gerichte deel van de voorgestelde Crisis- en herstelwet voorziet daarin. Deze wet van VROM beoogt ook de ongewenste consequenties van ABRS-uitspraken over inwaartse zonering in bestemmingsplannen te repareren.